

Palīdzība un konsultācijas

Informācijas un konsultatīvie centri

Neatkarīgie konsultatīvie biroji piedāvā bezmaksas konfidenciālu un objektīvu atbalstu attiecībā uz nodarbinātību, labklājības pabalstiem, juridiskiem jautājumiem, imigrāciju, parādiem un patērētāju jautājumiem. Šie biroji nevar rekomendēt specifisku juristu, bet var piedāvāt sarakstu, no kā jūs varat izvēlēties savu juristu. Biroji ne tikai darbojas savās rajona nodaļās, bet arī noteiktās dienās piedāvā savus pakalpojumus citās pilsētās un ciematos. Sekojiet šīm saitēm, lai uzzinātu papildus informāciju par darba laikiem.

Inverness

[Ness Citizens Advice Bureau](#)

<http://www.nesscab.co.uk/>

103 Academy Street, Inverness, tel. 01463 235345

Caithness

[Caithness Citizens Advice Bureau](#)

<http://www.cas.org.uk/WebOfficeDetails.aspx?id=16&letter=T>

7a Brabster Street, Thurso, tel. 01847 894243 or 896797

123 High Street, Wick, tel. 01955 605989

East Sutherland

[East Sutherland Village Advisory Service](#)

<http://www.hain.org.uk/index21.htm>

Golspie, Bonar Bridge, Brora, Helmsdale, Lairg, Dornoch,
tel. 01408 633000

Lochaber

[Lochaber Citizens Advice Bureau](#)

<http://www.hain.org.uk/index24.htm>

Dudley Road, Fort William,
Kinlochleven, Mallaig, tel. 01397 705311

Nairn

[Nairn Citizens Advice Bureau](#)

<http://www.hain.org.uk/index25.htm>

6 High Street, Nairn, tel. 01667 456677

Ross & Cromarty

[Ross and Cromarty Citizens Advice Bureau](#)

<http://www.hain.org.uk/index28.htm>

Balallan, 4 Novar Road, Alness, tel. 01349 883333

4 Church Street, Dingwall, tel. 01349 864850

Skye and Lochalsh

[Skye and Lochalsh Citizens Advice Bureau](#)

<http://www.hain.org.uk/index29.htm>

The Green, Portree, Isle of Skye, tel. 01478 612032

[Konsultāciju ceļvedis \(Advice Guide\)](#) un [Skotijas pilsonu konsultācijas \(Citizens Advice Scotland\)](#) piedāvā papildu informāciju, kas ir atrodama Internetā.

Highland domes dienesta punkti

[Highland dome](#) ir vietējā valdība, kas nodrošina vietējos iedzīvotājus ar būtiskiem pakalpojumiem, ieskaitot dzīvokļu apgādi, izglītību, ceļu uzturēšanu, atkritumu savākšanu, atpūtas iespējas, bibliotēkas, finanšu padomus, atbalstu cilvēkiem ar speciālām vajadzībām utt. Dome ievāc no iedzīvotājiem [domes nodokli](#) (council tax), kas apmaksā šos pakalpojumus. Dome arī pārvalda informācijas centrus, kas saucas [Service Points](#), kas nodrošina pieeju visiem domes pakalpojumiem.

Neatliekamās palīdzības dienesti

Neatliekamās palīdzības gadījumā, ja jums ir vajadzīga palīdzība no policijas, ugunsdzēsēju brigādes, ātrās palīdzības, medicīniska palīdzība vai jūras glābēju palīdzība, **zvaniet uz 999**. Visi šie pakalpojumi ir bezmaksas un pieejami jebkuram.

Highlands un Islands ugunsdzēsības & glābšanas dienests

Bezmaksas mājas ugunsdrošības pārbaude

The Scottish Executive strādājot savienībā ar Skotijas ugunsdzēsības dienestu ir izstrādājuši nacionālo ugunsdrošības kampaņu ["Don't Give Fire a Home"](#) („Neatdod liesmai savas mājas”). Šajās lapās jūs atradīsiet saites, kas dod padomus un informāciju par piesardzības pasākumiem, ko jūs varat veikt, lai pasargātu savu ģimeni no uguns.

Iepriekšēja uguns novēršana tiek uzskatīta par galveno faktoru, kas samazina ugunsgrēku gadījumos iegūtos ievainojumus un nāves gadījumus. Kopienas drošības labā sabiedrības pārstāvjiem ir jāsadarbojas ar ugunsdzēsības dienestu. Apmeklējiet [Highlands un Islands ugunsdzēsības un glābšanas dienesta](#) Interneta lapu un spiediet uz [Community Safety Advice and Information](#) (Kopienas ugunsdrošības konsultācija un informācija), lai uzzinātu 10 galvenos drošības punktus, ko jums jau vajadzētu zināt.

Bezmaksas mājas ugunsdrošības pārbaude

Tā kā mēs esam devuši savu solījumu, mēs piedāvājam **BEZMAKSAS** mājas ugunsdrošības pārbaudi. Jūsu rajona ugunsdzēsēji var veikt šo pārbaudi.

- Apmeklējumi var būt tikai ar iepriekšēju pieteikšanu
- Visi apmeklējumi būs iepriekš sarunāti ar jums
- Ugunsdzēsēji vienmēr būs darba formās, uzrādīs personas apliecību un izmantos norunātu paroli

- **NELAI DIET** nevienu personu jūsu mājās bez personas apliecības

Mājas ugunsdrošības pārbaude parasti aizņem 30 – 45 minūtes, tomēr katra situācija var būt dažāda.

Šī drošības pārbaude novērtēs visas iespējamās riska situācijas jūsu mājās. Mēs jums ieteiksim iegādāties ugunsgrēka signālu un dosim padomu, kā nodrošināties pret uguni, uzrādīsim riskus virtuvē, norādīsim kā rīkoties ar smēķēšanas materiāliem, svecēm, sildītājiem, elektriskajām segām un bīstamām vielām.

Turklāt mēs jums palīdzēsim izstrādāt glābšanās plānu, lai sagatavotu jūs ugunsgrēka gadījumā.

Ja jūs vēlaties pieprasīt mājas **BEZMAKSAS** ugunsdrošības pārbaudi, lūdzu, aizpildiet mūsu [Interneta pieteikšanas anketu](#) vai zvaniet pa tel. 01463 227000.

Juridiskās konsultācijas un informācija

Skotijas juridiskā sistēma dalās divās atšķirīgās sekcijās:

- **Civillietas** iekļauj konfliktus starp fiziskām personām vai organizācijām, piemēram – šķiršanās, līguma laušana vai izraidīšana no mājām. Šīs lietas tiek izskatītas **civilajās tiesās**
- **Krimināllietas** iekļauj apsūdzības, kas tiek ierosinātas pret fiziskām personām vai organizācijām, piemēram – zādzība, uzbrukums vai ceļu satiksmes pārkāpumi. Šīs lietas tiek izskatītas **krimināltiesā**

Katrai sekcijai ir savas tiesas un sistēmas, kas darbojas ar tieslietām un apelācijām.

Ja jums ir vajadzīga palīdzība civillietā vai krimināllietā – ja jūs esat apsūdzēts kādā noziegumā vai jums vajag palīdzību civilajā konfliktā, iespējams, jums vajadzēs juristu, kas jūs pārstāvēs tiesā.

Ja jums ir nepieciešams jurists, jums vajadzētu izvēlēties juristu, kam ir pieredze jūsu veida lietā.

Palīdzība ar juridiskām izmaksām

Cilvēki ar zemiem ienākumiem noteiktos gadījumos var saņemt no juristiem (Legal Aid) bezmaksas palīdzību. Legal Aid piešķir cilvēkiem iespēju saņemt bezmaksas juridisko palīdzību, ko parasti šie cilvēki nevarētu atļauties.

Skotijas juridiskās palīdzības valde (Scottish Legal Aid Board) var nodrošināt cilvēkus, kas kvalificējas uz bezmaksas palīdzību, ar finansējumu, lai saņemtu juridisku konsultāciju un jurista 'pārstāvniecību tiesā' (kur jurists uzstājas tiesā jūsu lietā).

- *Civilā juridiskā palīdzība* palīdz cilvēkiem saņemt juridisku padomu un 'pārstāvniecību' civillietās;
- *Kriminālā juridiskā palīdzība* palīdz cilvēkiem, kas ir apsūdzēti kriminālpārkāpumā saņemt juridisku padomu un 'pārstāvniecību' krimināllietā

Civilā juridiskā palīdzība iekļauj *padomu un palīdzību* un *civilo juridisko palīdzību*. Līdzīgi, kriminālā juridiskā palīdzība iekļauj *padomu un palīdzību* un *kriminālo juridisko palīdzību*.

Papildu informācija ir atrodama [Skotijas juridiskās palīdzības valde \(Scottish Legal Aid Board\)](#) mājas lapā, kur ir arī atrodamas vairākas [iztulkotas brošūras](#).

[Vietējais konsultatīvais birojs](#) var ieteikt vietējos juristus vai jūs varat [meklēt Internetā juristu](#), kas ir reģistrēts ar Skotijas juridiskās palīdzības valdi.

Ja jūs atrodieties apcietinājumā policijas iecirknī vai jums ir izvirzīta apsūdzība, tad jūs varat saņemt bezmaksas juridisko padomu saskaņā ar juristu dežūras shēmu. Ja jūs esat tiesā, tad jūsu jurista noorganizēšanas pasākumi mainīsies.

Papildus informācija par likumiem un policiju ir atrodama šajā Interneta lapas [Likums un personīgā drošība](#) sekcijā.

Imigrācijas konsultācijas un informācija

Reģistrētie imigrācijas konsultanti

Visiem imigrācijas konsultantiem ir jābūt reģistrētiem ar [Office of Immigration Services Commissioner \(OISC\)](#). Konsultanti, kas darbojas organizācijās, piemēram – [Pilsoņu konsultāciju birojs](#) ir atbrīvoti no reģistrācijas.

Jebkura persona, kas sniedz imigrācijas konsultācijas un nav reģistrēta vai nav atbrīvota no reģistrācijas, pārkāpj likumu. Jebkurai reģistrētai vai atbrīvotai no reģistrācijas organizācijai ir jāuzstāda OISC izdots sertifikāts, kas norāda, ka organizācija sasniedz OISC standartus.

Reģistrēto un atbrīvoto no reģistrācijas konsultantu un konsultantu organizāciju saraksts ir redzams uz [OISC Interneta lapas](#). Šī lapa iekļauj informāciju, kas ir iztulkota daudzās valodās un arī informāciju, kā iesniegt sūdzību par imigrācijas konsultantu.

Imigrācijas konsultācijas no juristiem

Arī juristi var reģistrēties ar Law Society of Scotland (Skotijas Juristu Biedrību), lai sniegtu imigrācijas konsultācijas. Biedrības Interneta lapā ir [meklēšanas iespēja](#), kas var atrast imigrācijas juristu jūsu rajonā.

Pārcelšanās konsultatīvais birojs (Relocation Advisory Service)

Pārcelšanās konsultatīvais birojs (Relocation Advisory Service) strādā Jaunā talantu iniciatīvā (Fresh Talent Initiative). Organizācijas mērķis ir nodrošināt praktisku informāciju jautājumos par imigrāciju cilvēkiem, kas vēlas imigrēt uz Skotiju un tiem, kas vēlas šeit palikt.

Ja jums ir kādi jautājumi, lūdzu, sazinieties ar Pārcelšanās konsultatīvo biroju, kas atrodas Glasgow. Šīs organizācijas darbinieki ir speciālisti, kas piedāvā visaptverošu palīdzību un konsultācijas par jebkādiem jautājumiem attiecībā uz apmešanos uz dzīvi Skotijā. Viņu pakalpojumi ietver vīzas, darba atļaujas, palīdzību darba meklēšanā, biznesa sākšanu Skotijā un arī vispārēju informāciju par dzīvi Skotijā. Šie pakalpojumi ir bezmaksas un šie darbinieki strādā, lai jums palīdzētu. Jūs varat sazināties ar Pārcelšanās konsultatīvo biroju vairākos veidos. Jūs varat apmeklēt tīmekļa vietni www.scotlandistheplace.com vai arī nosūtīt e-pastu uz info@scotlandistheplace.com. Jūs varat arī zvanīt pa tālruni +44 141 248 2808, ja jūs zvaniet ārpus Lielbritānijas vai arī 0845 602 0297, ja jūs atrodaties Lielbritānijā.

Jūsu tiesības balsot

Ja jūs esat pilsonis no jebkuras Eiropas Savienības valstis (Austrija, Beļģija, Čehijas Republika, Dānija, Igaunija, Somija, Francija, Vācija, Grieķija, Ungārija, Itālija, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Holande, Polija, Portugāle, Slovākija, Slovēnija, Spānija, Zviedrija) un esat atradies Lielbritānijā apmēram 6 mēnešus vai ilgāk, tad jūs varat reģistrēties kā vēlētājs vietējās valdības vēlēšanās, Skotijas Parlamentārajās un Eiropas Parlamentārajās Vēlēšanās.

Jums ir tiesības reģistrēties jebkurā vēlēšanu iecirknī jūsu **vietējās valdības vēlēšanās** attiecīgajā datumā, ja:

- jūs esat šī rajona iedzīvotājs;
- jūs neesat juridiski nespējīgs balsot (neskaitot vecumu);
- jūs kvalificējaties kā Commonwealth pilsonis, Īrijas pilsonis vai Eiropas Savienības pilsonis; un
- jūs esat sasniedzis balsošanas vecumu.

Balsošanas vecums Skotijā sākas no 18 gadu vecuma.

Jums nav tiesības balsot:

- vairāk kā vienu reizi tajā pašā vēlēšanu rajonā jebkurās vietējās valdības vēlēšanās; vai
- vairāk kā vienā vēlēšanu iecirknī parastās vietējās valdības vēlēšanās, kur ir vairāki vēlēšanu iecirkņi.

Ja jūs vēl neesat reģistrējies balsot, tad izdrukājiet [pieteikuma veidlapu balsošanai](#), aizpildiet to un nosūtiet uz jebkuru adresi, kas ir norādītas veidlapas beigās.

Lielbritānijas [Vēlētāju komisijas tīmekļa vietne \(Electoral Commission website\)](#) piedāvā iespēju arī ielādēt [pieteikuma veidlapu balsošanai poļu valodā](#).

Kad jūsu vietējo vēlētāju reģistrācijas darbinieks būs saņēmis jūsu vietējās valdības un Skotijas Parlamentāro Vēlēšanu balsošanas pieteikuma veidlapu, jums tiks nosūtīta papildus veidlapa, kas piedāvās jums izvēlēties – balsot Eiropas Parlamentārajās Vēlēšanās, Lielbritānijā vai jūsu dzimtajā valstī.

Noderīgas Interneta adreses

Ness Citizens Advice Bureau <http://www.nesscab.co.uk/>

Citizens Advice Scotland <http://www.cas.org.uk>

Citizens Advice Bureau <http://www.cab.org.uk>

Highland Advice and Information Network

<http://www.hain.org.uk/index0.htm>

Advice Guide www.adviceguide.org.uk

"Don't Give Fire a Home" www.dontgivefireahome.com

Highland Council www.highland.gov.uk

Highlands and Islands Fire and Rescue Service www.hifrs.org

Scottish Legal Aid Board <http://www.slabb.org.uk/>

Office of Immigration Services Commissioner (OISC) www.oisc.org.uk

Law Society of Scotland <http://www.lawscot.org.uk/find>

Electoral Commission website <http://www.electoralcommission.org.uk/>